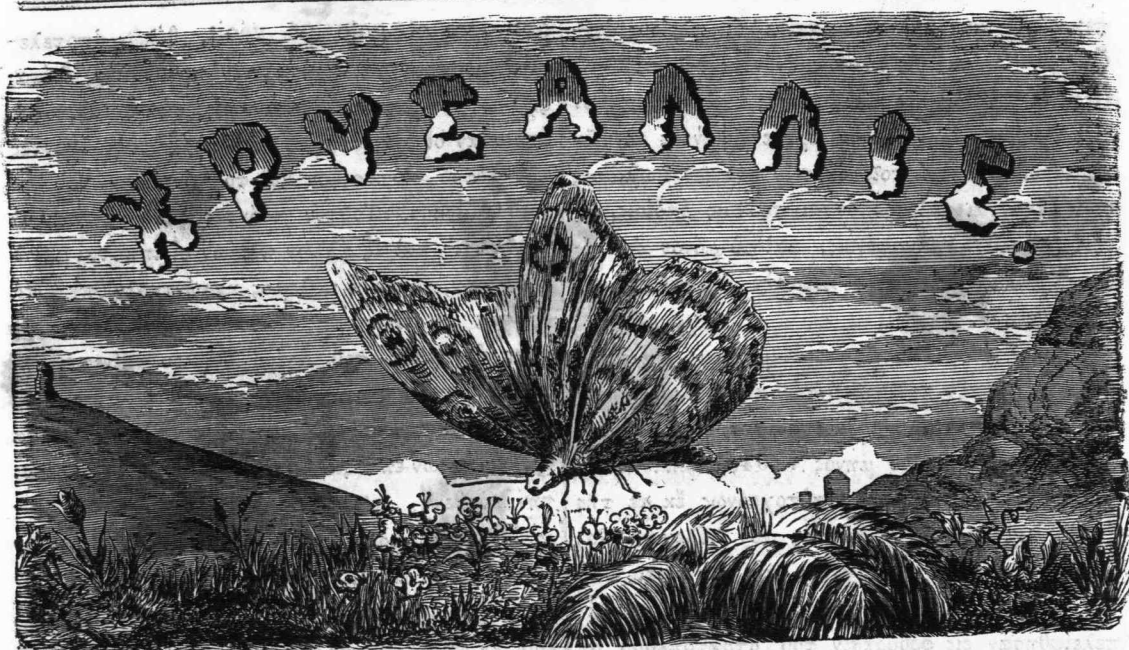

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ—ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΤΟΜΟΣ Α'.

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, 1863.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 20.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀλώσεως
τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον 19).

Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Γαλατᾶ ὑπὸ τοὺς Λατίνους, ἀπελείπετο ἡ ἄλωσις καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τοῦ Κωνσταντίνου, ἥτις ἱκανὰς παρίστα δυσχερείας· δύο δὲ πρὸς ἐπιτυχίαν προετάθησαν σχέδια. Οἱ μὲν ἔνετο ἔλεγον ὅτι ὅπως ἀλωθῇ ἔπρεπε νὰ στηθῶσιν ἐκ τῶν πλοίων κλίμακες εἰς τὰ τεῖχη, καὶ οὕτως ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς θαλάσσης νὰ γείνη ἡ ἐφοδος, οἱ δὲ Γάλλοι τούναντίον ἐπρότεινον ταύτην ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς, προφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐδύναντο νὰ νικήσωσιν ἄνευ τῶν ἵππων αὐτῶν. Ἐπὶ τέλους, ὅπως μὴ προκύψῃ σχίσμα τι, ἀπεφασίσθη ἡ ἐφοδος νὰ γείνη ἐκ τε τῆς ξηρᾶς καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ὁ μὲν στόλος ἐπλευσε κάτωθεν τῶν προμαχόνων, αἱ δὲ ἐξ φάλαγγες τῶν Φράγκων, διαβάσαι τὸν Κῦδαριν, ἐστρατοπέδευσαν ὅπου ὑπάρχει τὸ νῦν καλούμενον Εἰοῦπ, καὶ ἐκεῖθεν ἤρξαντο προσβάλλουσαι τὴν πόλιν, ἥτις τότε φέρει ὄνομα Ἐγρῇ καποῦ. Τῶν Βυζαντινῶν ἐστρατή-

γει ὁ τοῦ βασιλέως γαμβρὸς Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις, ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἔμπειρος, ὅστις ἀπέκρουσεν ἐπανειλημμένως τὰς ἐφόδους τῶν Φράγκων, οἵτινες ἐπλήττοντο ἐκ τῶν τειχῶν διὰ λίθων, ὕγρου πυρὸς καὶ ἄλλων, καθ' ὃν χρόνον σώματα πεζῶν ἐκπηδῶντα ἐκ τῆς πόλεως, πολλὴν ἐνεποιοῦν αὐτοῖς τὴν φθοράν· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πλοίων ἐκεῖνοι ἐμάχοντο μετὰ πολλοῦ πείσματος· «Φέροντες τὰ πλοῖα, λέγει Νικήτας ὁ Χωνιάτης, ἔστησαν κατέναντι Περτρίων. βοεῖαις δοραῖς φραζάμενοι ταῦτα, ὡς εἶεν πυρὶ ἀδήωτα, καὶ ἐν ταῖς κεραφαῖς τεκτηνάμενοι κλίμακας τὰς βαθμίδας μνηρινθώδεις ἐχούσας, ὑποκαλωμένας διὰ κάλων καὶ αὐθις αἰρομένας εἰς ὕψος προσδεδεμένων τοῖς ἰστοῖς. Οἱ δὲ τειχεσιπλήτην κρὶν κρατυνάμενοι καὶ τοὺς Τζαγγοροζότας πολλὰχὲ περιστήσαντες, ὡς ἀφ' ἐνὸς συνθήματος ποιοῦνται τὴν σύρρῃξιν. Καὶ ἦν ἡ μάχη φρικαλέα τις καὶ στονόεσσα πάντοθεν. Οἱ τε γὰρ περὶ τὸν κρὶν ὀπλισάμενοι Λατίνοι, τὸ τεῖχος ρήξαντες πρόδον ἔσχον ἐνδοθεν, ὃ παρατείνει πρὸς θάλασσαν περὶ τόπον, ὃς Ἀποβάθρα βασιλέως ὠνόμασται, εἰ καὶ πρὸς τῶν ἐπικούρων Ῥωμαίους Πισσαίων καὶ τῶν πελεκυφόρων βαρβάρων γενναϊότερον ἀ-

πεκρούσθησαν, και τραυματίαι οί πλείους άνέ-
 ζευξαν. Οί τε τοίς πλοίοις ένόντες τοίς περί τά
 Πέτρια τείχεσι προσπελάσαντες και δι' ακατίων
 τās άγκύρας τών πλοίων έραζε ρίψαντες εκ τών
 κλιμάκων έπειτα τοίς εκ τών πύργων Ρωμαίοις
 συμπλέκονται και τρέπονται τούτοις ραδίως, ώς
 εξ ύπερδεξίων μαχομένοις, και ου μόνον από ύ-
 ψους, αλλά και κατά κορυφήν έφεστώτες και
 βάλλοντες ».

Εξηκολούθουν ούτως αί άψιμαχίαι επί έννά
 ημέρας μεταξύ πολιορκούντων και πολιορκουμέ-
 νων, ότε οί Φράγκοι άπεφάσιαν την δεκάτην
 ημέραν, 17 Ιουλίου μηνός 1204, πέμπτην τής
 εβδομάδος, να ποιήσωσι παύτοχρόνως εκ τε τής
 ξηράς και εκ τής θαλάσσης τόν πόλεμον. Και
 δη εκ τών έπτά φαλάγγων, αί μέν τρεις υπό
 τόν Μαρκήσιον τής Μονφεράτης Βονιφάτιον ά-
 πελείφθησαν εις φρουρήσιν του στρατοπέδου, αί
 δ' έτεροι τέσσαρες υπό τόν κόμητα τής Φλανδρίας
 Βαλδουίνον διατάχθησαν να προσβάλωσι την πό-
 λιν. Ηρξαντο λοιπόν την προσβολήν κατά πρώ-
 τον εις τι προπύργιον, όπερ υπερήσπιζον Άγ-
 γλοι και Δανοί! . . . Όποια σύμπτωσις! Ητο
 φαίνεται πεπωμένον τά δύο ταύτα έθνη να πε-
 ριφρουρήσωσι την άπειλουμένην εκείνην πρω-
 τεύουσιν ίνα μετά έπτά ώς έγγιστα εκατονταε-
 τηρίδας επιφυλάζωνται αυτήν εις ένα Δανόν, βα-
 σιλέα τών Ελλήνων, όστις τή τών Άγγλων προ-
 στασία προώριστο ν' αναβή επί τόν θρόνον τής
 Παλλάδος, όπως πραχματοποιήση τούς πόθους
 και τά όνειρα του Πανελληνίου. . . Οί Γάλλοι
 πολεμισται άνέπτυξαν κατά την ημέραν εκείνην
 άνδρίαν αξιοθαύμαστον, και δεκαπέντε μάλιστα
 αυτών και επί τās επάλξεις αυτάς επέτυχον ν'
 αναβώσιν' άλλ' ήναγκάσθησαν επί τέλους να έγ-
 καταλείψωσι την κινδυνώδη εκείνην θέσιν, δύο
 δε αυτών αιχμαλωτισθέντες, προσήχθησαν και
 ενώπιον του αυτοκράτορος. Αλλ' ένθ' οί Γάλλοι
 έβλεπον ματαιουμένας τās προσπάθειάς αυτών,
 οί Ένετοι εκ τών πλοίων αυτών ηύδοκίμουν. Τά-
 ξας δ' Δόγης Δάνδολος τās γαλέρας εις δύο σει-
 ράς, εις μέν τās έν τή πρώτη έθηκε τās πολεμι-
 κάς μηχανάς, εις δε τās έν τή δευτέρα έπεβίβασε
 τούς πολεμιστάς, όπως ένθ' αί πρώται προσβάλ-
 λωσι τά τείχη, οί έν ταις δευτέραις πολεμισται
 φονεύωσι τούς έν ταις επάλξεσι. Και εξηκολού-
 θει ή μάχη πεισματώδης και αίματηρά, καθόσον
 μάλιστα άφθονον έρρίπτετο τó ύγρόν πυρ από
 τά τείχη. Έν τούτοις ό Δάνδολος, όστις vialz

hom ere et gote ne véoit, θέλων άποτελε-
 σματικωτέραν να ποιήση την προσβολήν, διάτα-
 ξε να τόν καταβιβάσωσιν εις την ξηράν, όπερ
 έσπευσαν οί ύπηρέται του να πράξωσιν, έχοντες
 πρό αυτου κυματίζον και τó γόνφαλον του Ά-
 γίου Μάρκου. Τούτον ιδόντες δέν ώκνησαν να
 μιμηθώσι και εξ άλλων πλοίων οί ίππόται μετά
 κλιμάκων, ώστε ό πόλεμος κατήντησεν υπό αυτά
 άμέσως τά τείχη τής Κωνσταντινουπόλεως. Αί-
 φνης ή σημαία του Αγίου Μάρκου φαίνεται επί
 τι προπύργιον τής πόλεως και ή θεα αυτής τούς
 μέν Γραικούς αποθαρρύνει, την δε γενναιότητα
 τών Φράγκων έπαυξάνει, νομιζόντων ότι βλέπousι
 την εύσθενή του αγίου τής νήσου αυτών χει-
 ρα επί τούς προστατεύει. Διπλασιάζουσι λοιπόν
 ζήλον και έν άναρεί είκοσιπέντε πύργοι πίπτουσιν
 εις την έξουσίαν αυτών. Καταδιώκουσι τούς Γραι-
 κούς έν τή πόλει, αλλά φοβούμενοι ένεδράν τινα
 ή επίθεσιν εκ μέρους του πολυαριθμου λαού,
 θέτουσι πυρ εις τās οικίας, ως άπαντώσιν, αί φλό-
 γες διαδίδονται ταχέως, και ιδου ή Κωνσταντι-
 νούπολις παρίστησι τó φρικώδες θέαμα πόλεως
 πυρπολουμένης.

Τότε μόλις εμφανίζεται ό αυτοκράτωρ Αλέξιος
 μετά στρατου τοσούτου, ώστε, κατά την έκφρα-
 σιν του Βιλλαρδουίνου, ένομίζετο ότι ce fust toz
 li mons. Όταν ειδον οί Λατίνοι τόν αυτοκρά-
 τορα προσερχόμενον, παρετάχθησαν εις μάχην, νο-
 μίζοντες ότι θέλουσι προσβληθή' άλλ' ό χαυνος
 αυτοκράτωρ, μη τολμών αυτός, μηδ' επιτρέπων
 την προσβολήν εις τόν όργωντα προς πόλεμον
 γαμβρόν αυτου Λάσκαριν, μόλις ειδε την παρά-
 ταξιν τών έχθρών, εισήλθεν αυθις εις την πόλιν,
 αίσχιστος και εφύβριστος. Όταν δε οί έν Βυ-
 ζαντίω ειδον τόν αυτοκράτορα αυτών τοσούτον
 άνάνδρως επανελθόντα, περιήλθον εις μεγίστην
 όργην, ή δε ταραχή και ή σύγχυσις έφθασεν εις τó
 έπακρον, διότι ό μέν λαός κατηγορεί τόν στρα-
 τόν, ό δε στρατός τόν βασιλέα, πάντες δ' έν γέ-
 νει έπνεον μένεα κατ' αυτου. Ο Αλέξιος τοιου-
 τοτρόπως καταρώμενος υπό πάντων, δυσπιστών εις
 τούς περί αυτόν, μηδεμίαν έλπίδα σωτηρίας έχων,
 άπεφάσις να εγκαταλείψη την πόλιν. Κοινωσά-
 μενος λοιπόν την πρόθεσιν αυτου ταύτην εις ό-
 λιγίστους, και λαβών μεθ' έαυτου δέκα κεντηνά-
 ρια χρυσίου και διάφορα άλλα τιμαλφή και πολύ-
 τιμα πράγματα, ανεχώρησε νύκτωρ εις τó Δε-
 βελτόν, αδειλαιος έν ανθρώποις, μη φίλτρω παί-
 δων μαλαχθείς, μη γυναικός έρωτι δαμασθείς,

μὴ τηλικαύτη πόλει μαλακισθεῖς, μὴδὲ τι τῶν ἄλλων εἰς νοὺν βαλλόμενος, φιλοψυχία δὲ καὶ δειλὴ ἀνδρία σωτηρίαν ἑαυτῷ καὶ ταύτην ἀμφίβολον χωρῶν καὶ πόλεων τοσούτων καὶ γένους παντὸς ἀλλαξάμενος. Ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ὀκτώ, μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα.

Ὅταν οἱ Γραικοὶ ἐπληροφορήθησαν τὴν φυγὴν τοῦ Ἀλέξιου, ἤρξαντο νὰ ὑβρίζωσιν αὐτὸν καὶ ἀποκαλῶσιν ἄρπαγα τοῦ θρόνου, καὶ φαῦλον καὶ αἰσχιστον, ἐνεθυμήθησαν δὲ τότε τὸν ἐν τῇ εἰρ-κτῇ μένοντα τυρλὸν Ἰσαάκιον, καὶ ἐπ' αὐτὸν θέτουσιν ὡς ἐπ' ἄγκυραν ἱερὰν πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἐλπίδα. Καὶ δὴ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν εἰρκτὴν καὶ λύνοντες τὰ δεσμὰ αὐτοῦ τὸν ἀναγορεύουσιν αὐτοκράτορα καὶ ἐν πομπῇ εἰς τὰ ἀνάκτορα τὸν φέρουσιν. Ὁ Ἰσαάκιος, ἐκπληκτος γενόμενος ἐπὶ τῇ φορᾷ τῶν πραγμάτων, διαμνηνύει τοῖς Λατίνοις καὶ τῷ μεταξὺ αὐτῶν υἱῷ τοῦ Ἀλέξιου τὴν φυγὴν τοῦ ἄρπαγος τοῦ θρόνου καὶ τὴν ἀναγόρευσιν αὐτοῦ ὡς αὐτοκράτορος. Τοσοῦτον δὲ ἀπροσδόκητον ἑώραν τοῦτο εἰς τοὺς σταυροφόρους, ὥστε συνελθόντες ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρκησίου τῆς Μοντφεράτης εἰς συμβούλιον καὶ δυσπιστοῦντες εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν μηνυομένων, δοξολογοῦσι μὲν τὸν Θεόν, παρκατάσσονται δὲ εἰς μάχην, καὶ ὅτε πολυάριθμοι Γραικοὶ ἐξεληθόντες τῆς πόλεως ἦλθον νὰ ἐπιθεσθαιώσωσι τὰ γεγενημένα, τότε μόνον ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσιν ἐντὸς τῆς πόλεως τετραμελὴ ἐπιτροπὴν, συγκαμμένην ἐκ τοῦ Ματθαίου Μοντμορενσῆ, ἐκ τοῦ Γοδοφρέδου Βιλλαρδουῖνου καὶ ἐκ δύο ἑνετῶν, ὅπως ἰδίους θ-φθαλμοῖς πληροφορηθῶσι περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ ἂν τὰ λεγόμενα ἔχωνται ἀληθείας, προσκυνήσωσι τὸν Ἰσαάκιον ἐκ μέρους τῶν Φράγκων καὶ ἀπαιτήσωσι τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ὑποχρεώσεων ἃς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξιος ἀνέλαβεν. Ἡ ἐπιτροπὴ μέχρι τῶν πυλῶν τῆς πόλεως μετέβη ἐφιππος, ἐκεῖ δὲ ἀφιππεύσασα, ὠδηγήθη εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν Βλαχερνῶν. Προσαχθείσης τῆς ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γοδοφρέδος Βιλλαρδουῖνος ἔλεξε ταῦτα· «Κύριε, βλέπεις τὰς ὑπηρεσίας ἃς προσεφέρομεν εἰς τὸν υἱόν σου, καὶ πόσον συνεδράμομεν αὐτόν. Ἀπόκειται ἤδη νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ αὐτὸς τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἀνεδέχθη ἀπέναντι ἡμῶν, ἀπόκειται δὲ καὶ εἰς σὲ νὰ ἀναγνωρίσῃς τὰς ὑποχρεώσεις ἐκείνας.» Ἐρωτήσαντος τοῦ Ἰσαακίου ὁποῖ-αἱ εἰσιν αἱ ὑποχρεώσεις αὗται, καὶ τοῦ Γοδοφρέ-δου ἐκθέντος αὐτάς, ὡς ἐν τοῖς προηγουμένοις εἴ-

πομεν, ὁ αὐτοκράτωρ ἐκπλαγείς ἐπὶ τῇ δυσχερείᾳ τῆς ἐκπληρώσεως· «Βεβαίως, ἀπήντησεν, αἱ ὑπηρεσίαι ὑμῶν εἰσὶ μεγάλαί, οὐδὲ δυνάμεθα τὰς ἀναλόγους νὰ διομολογήσωμεν ὑμῖν χάριτας. Διὸ καὶ τὸ κράτος αὐτὸ ὅλον ἂν ζητήσητε, δικαίως ἀνέκει ὑμῖν.» Οὕτως ἀνεγνώρισεν τὴν συνθή-κην τοῦ Ἀλέξιου καὶ ἐσφράγισεν αὐτὴν διὰ τῆς χρυσῆς τῶν αὐτοκρατόρων σφραγίδος.

Ἐπανελθούσης τῆς ἐπιτροπῆς παρὰ τοῖς σταυροφόροις καὶ ἀγγελιάσης τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς, εἰσῆλθον ἐν μεγίστῃ παρατάξει εἰς τὴν πόλιν ἔχοντες ἐν μέσῳ τὸν Ἀλέξιον, οὗ ἐκατέρωθεν ἵππευσεν ὁ κόμης τῆς Φλανδρίας καὶ ὁ Δόγης τῆς Ἑνετίας. Ἄπειρος λαὸς συνωθεῖτο περὶ τὴν συνοδείαν χαίρετῶν διὰ φρενητικῶδων κραυγῶν τὸν νέον αὐτοκράτορα. Ὁ Ἰσαάκιος πύχα-ρίστησεν ἐκ νέου τοὺς σταυροφόρους δι' ἃς τῷ παρέσχον ἐκδουλεύσεις, καὶ φοβούμενος μὴ ἔλθω-σιν εἰς ῥῆξιν πρὸς τοὺς Βυζαντινοὺς, τοὺς παρε-κάλεσε νὰ στρατοπεδεύσωσιν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Χρυσοκράτος. Οἱ σταυροφόροι ὑπήκουσαν, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει καὶ ἀφθονίᾳ πάντων ἤρξαντο λησμονοῦντες τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς τέως ὑπέστησαν. Μετὰ τινὰς δ' ἡμέρας ὁ Ἀλέξιος ἐστέφθη ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Σοφίας κοινωνὸς τοῦ πατρὸς του ἐν τῇ ἐξουσίᾳ.

Ἐνὸς δ' Ἀλέξιος περιωρίζετο εἰς μόνας ὑποσχέσεις, τὰ πράγματα ὥδευον καλῶς, ἀλλὰ ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῶν πολλὰς παρενέβαλλε δυσχε-ρείας. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιβαρύνῃ διὰ μιᾶς τὸν λαὸν μὲ φόρους, ἀλλὰ καὶ ὀφείλων ν' ἀποτίσῃ, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, διακοσίας χιλιάδας μαρ-κῶν, προσκαλεσάμενος τοὺς ἀρχηγούς τῶν σταυροφόρων τοῖς ἔδωκε μικράν τινα προκαταβολὴν καὶ ἐξητήσατο προθεσίαν ἐνὸς μηνὸς ὅπως εἰσ-πράξῃ χρήματα, παρασκευάσῃ δὲ καὶ τὰ πλοῖα δι' ὧν ὤφειλε, κατὰ τὴν συνθήκην, νὰ συνοδεύσῃ τοὺς σταυροφόρους εἰς Αἴγυπτον ἢ Συρίαν.

Ἐν τούτοις ὁ φυγὼν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος, καταλαβὼν τὴν Ἀδρια-νούπολιν, ἔστησεν ἐκεῖ τὸν θρόνον αὐτοῦ, στρατὸν παρασκευάζων καὶ παρασκευαζόμενος δῆθεν εἰς πόλεμον· ταῦτα πληροφορηθεὶς ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ καὶ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος, παραλαβὼν μέρος τῶν Λατίνων ὑπὸ τὸν Βονιφάτιον τὸν μαρκησίον τῆς Μοντφεράτης, μετέβη ὅπως καταπολεμήσῃ ἐκεῖ-νον. Περιῆλθεν οὕτω διαφόρους πόλεις, ἃς οἱ συν-ἐκδημοὶ αὐτῷ Φράγκοι ἐφιλοτιμήθησαν νὰ λα-φυρκαγωγήσωσι, καὶ ἀφοῦ ἐφυγάδευσε τὸν θεῖον

αὐτοῦ ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἐν θρι-
άμβῳ.

Ἀλλ' ἤδη ἤρξατο δύνων καὶ τοῦ Ἀλεξίου τού-
του ὁ λάμπων ἀστήρ. Ὅπως εἰσπράξῃ χρήματα
ἵνα πληρώσῃ τοὺς Λατίνους, ἐπώλησε τὰ κοσμή-
ματα καὶ ἄλλα πολύτιμα σκεύη τῶν ναῶν, ἀφή-
ρεσε τὴν περιουσίαν πάντων ἐκείνων οἵτινες ἡ
ὑπεδοθήθησαν τὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀνάβασιν τοῦ
θεοῦ αὐτοῦ ἡ ἦσαν φίλοι αὐτοῦ, ἐπέβαλε φόρους
καὶ ἄλλα τοιαῦτα βίαια μέτρα ἔλαβεν, ὥστε ὁ
λαὸς ἤρξατο ἀναφανδὸν κραυγάζων κατὰ τῶν
νέων αὐτοκράτορων. Ταῦτα βλέπων ὁ νέος Ἀ-
λέξιος καὶ δυσπιστῶν πρὸς τοὺς Βυζαντινοὺς, ἀ-
φιερώθη ὁλοσχερῶς εἰς τοὺς Φράγκους, παρὰ τῷ
στρατοπέδῳ τῶν ὁποίων νυχθημερὸν διέτριβε,
συντρώγων μετ' αὐτῶν καὶ συμπίνων, καὶ πλεῖ-
στα ἄλλα ἀνάξια βασιλέως ἔργα ποιῶν. Ἐπὶ το-
σοῦτον δὲ οἰκειότητι μετὰ τῶν σταυροφόρων
προέβη, ὥστε πολλάκις ἐν ᾧ χρόνῳ συνέτρωγον,
οἱ ἔνετοι ἀφαιροῦντες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
τὸ βασιλικὸν λιθοκόσμητον διάδημα, τῷ ἐπέθετον
τὸν χονδρὸν ἐξ ἐρίου σκουφον τῶν ναυτῶν τῆς
Ἑνετίας· ἀλλὰ καὶ ὁ τοῦ Ἀλεξίου πατὴρ Ἰσαά-
κιος εἰς τὰς αὐτὰς ὑπέπιπτε πράξεις, ἐξ οὗ μεγί-
στη ἠγέρθη κατακραυγὴ· ἐπηύξησε δὲ αὕτη, ὁ-
πότεν ὁ Ἀλέξιος πειθόμενος τοῖς Λατίνοις, αἰτοῦσι
τὴν ἑνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, ἠνάγκασε τὸν τότε
Πατριάρχην ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος τῆς Ἀγίας Σοφίας
νὰ διομολογήσῃ τὸν πάπαν Ἰννοκέντιον Γ'. πρῶ-
τον ἐπίτροπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ γῇ καὶ
ποιμένα τοῦ πιστοῦ ποιμνίου καὶ διάδοχον τοῦ
Ἀγίου Πέτρου.

Ἰπῆρχε τότε ἀνὴρ τις, ὀνόματι Ἀλέξιος Δού-
κας, τὸν ὅποιον οἱ συνέφηβοι διότι συνέσπα τὰς
δφρὺς εἶχον ἐπονομάσει Μούρτζουφλον. Ὁ ἀνὴρ
οὗτος ἀνῆκεν εἰς μίαν τῶν πρώτων οἰκογενειῶν τοῦ
Βυζαντίου, διότι ἦν υἱὸς Ἰσακκίου Δούκα τοῦ Σε-
βαστοκράτορος καὶ κατὰ συνέπειαν ἐξάδελφος
τοῦ Ἀλεξίου· φιλόδοξος δὲ εἰς ὑπερβολὴν ὦν καὶ
πολυμήχανος, ἐνόμισε τὴν περίστασιν πρόσφορον
εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ καὶ προσεποιήθη μεγίστην
ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον, ὅστις
καὶ Πρωτοβεστιάριον τὸν κατέστησεν. Ἀλλ' ἐνῷ
εἰς αὐτὸν ἐμεγαλοποιεῖ τὴν κατακραυγὴν τοῦ
λαοῦ, ἐνέπνεε φόβους εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ὡς
μόνην ἄγκυραν σωτηρίας τῷ παρίστα τὸν πρὸς
τοὺς Λατίνους σφιγκτὸν σύνδεσμον, ἀφ' ἑτέρου διέ-
βαλλε τὸν βασιλέα παρὰ τῷ λαῷ, λέγων αὐτῷ
ὅτι· ἐκείνος προτίθεται νὰ ἐκκληνίσῃ τὸ Βυζάν-

τιον καὶ νὰ παραδῶσῃ τὴν πόλιν εἰς τοὺς σταυ-
ροφόρους. Ἐμάνῃ ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ ταύτῃ,
ὁ δὲ Μούρτζουφλος θέλων νὰ περιπλέξῃ ἐπὶ μάλ-
λον τὰ πράγματα τοῦ Ἀλεξίου, προέτρπεπεν αὐτὸν
νὰ παύσῃ τὴν μετὰ τῶν Λατίνων φιλίαν καὶ νὰ
κηρύξῃ τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, διότι τότε μό-
νον ἐδύνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ἀλλ' ἐ-
πειδὴ ὁ Ἀλέξιος δὲν ἐπέθετο εἰς ταῦτα, ἐνθυμού-
μενος ὁποῖαν συνδρομὴν παρ' ἐκείνων ἔλαβεν, ὁ
Μούρτζουφλος ὑποκινεῖ στάσιν, συνεπεία τῆς ὁ-
ποίας ἀνηγορεύθη νεανίσκος τις, Νικόλαος Κανα-
βὸς τοῦνομα, αὐτοκράτωρ. Σπεύδει ὁ Μούρτζου-
φλος μετὰ δακρύων ἀπατηλῶν νὰ ἀναγγεῖλῃ τὰ
γενόμενα εἰς τὸν Ἀλέξιον, εἰς ὃν ὡς μόνον πρὸς
σωτηρίαν μέσον προβάλλει τὸν πρὸς τοὺς Λατί-
νους πόλεμον· καὶ βλέπει μὲν ὁ δυστυχὴς αὐτο-
κράτωρ τὸ χαῖνον πρὸ αὐτοῦ βάραθρον, ἀλλὰ
μὴ ἔχων ἄλλο νὰ πράξῃ, πείθεται εἰς τοῦ ἀπα-
τεῶνος τοὺς λόγους καὶ ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν ἵνα
μετὰ πολυαρίθμου στρατοῦ ἐπιπέσῃ αἰφνης κατὰ
τῶν σταυροφόρων, ἵνα εἰ δυνατόν τοὺς κατα-
στρέψῃ. Ἀλλ' οἱ Φράγκοι ἔτοιμοι ἀείποτε ὄντες,
ἀντικρούουσιν ἐπιμόνως τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἀναγκά-
ζουσι τοὺς Βυζαντινοὺς νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὴν
πόλιν κατησχυμένοι. Ἡ δὲ ἀποτυχία αὕτη ἀντὶ
νὰ φέρῃ τὴν ταπείνωσιν τοῦ Μουρτζούφλου, τοῦ-
ναντίον καθίστασιν αὐτὸν ὑψηλοφρονέστερον, περὶ
αὐτὸν δὲ συνασπίζονται πολλοὶ ἄλλοι οἵτινες ὁ-
μνύουσι νὰ συναποθάνωσιν ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη προσβολὴ ἐξηγρίωσεν
ἐπὶ τοσοῦτον τοὺς Λατίνους, ὥστε πανταχόθεν
ἤρξαντο κραυγάζοντες ὅτι πρέπει νὰ καταπολε-
μήσωσι. τὸν ἀχάριστον αὐτοκράτορα, ὅστις ὡς
ἀντιμισθίαν τῶν ὅσων ὑπὲρ αὐτοῦ διεπράξαντο,
τοῖς ἀποδίδει δόλον καὶ πλεκτάνας· ἀλλὰ πρὶν
προβῶσιν εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο μέτρον, ἀπε-
φάσισαν ἐν συμβουλίῳ νὰ πέμψωσιν εἰς Βυζάντιον
πρέσβεις, ὅπως εἰ δυνατόν ἐπαναγάγῃσι τὸν αὐ-
τοκράτορα εἰς νομιμώτερα αἰσθήματα. Μεταξὺ
τῶν πρέσβεων ὑπῆρχε καὶ ὁ ἐκ προτέρων γνω-
στὸς Κόνων Βερθούνης, ὅστις διὰ παρόρητίας με-
γίστης ὑπέμνησεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὰς ὑπὲρ
αὐτοῦ θυσίας τῶν σταυροφόρων, ἐξητήσατο τὴν
ἐκπλήρωσιν τῶν ὅσων τοῖς ὑπεσχέθη, καὶ ἐν τέ-
λει ἠπέλιπεν αὐτὸν ὅτι ἐκείνοι θέλουσι μεταχει-
ρισθῇ ἐκδιαστικὰ μέτρα ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὗ-
τος ἐνέμενεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διαγωγὴν.

Ἡ ἀγέρωχος αὕτη γλῶσσα φυσικὸν ἦτο νὰ δι-
εγείρῃ τὴν ὀργὴν εἰς μίαν αὐλήν, ἔβλα ὁ αὐτο-

κράτωρ ὑπῆρχε πάντοτε τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰσχροτέρας κολακείας, διὰ τοῦτο οἱ περὶ τὸν Ἀλέξιον ἐκραύγασαν ὅτι πρέπει νὰ τιμωρήσῃ τὸν αὐθάδη Φράγκον, ὅστις ἀπετόλμησε νὰ ἐξυβρίσῃ τὴν ἱεράν τοῦ αὐτοκράτορος κορυφήν· ὁ Ἀλέξιος ὅμως ὑπὸ τοῦ παλιμβούλου Μουρτζούφλου συμβουλευόμενος, ἀπεφάσισεν ἀντὶ τῶν Βυζαντινῶν, νὰ προτιμήσῃ τὴν συμμαχίαν τῶν Φράγκων, καὶ δὴ πέμψας αὐτὸν τὸν Μούρτζουφλον ἐξήτήσατο τὴν συνδρομὴν τοῦ μαρκησίου τῆς Μονφεράτης, ἵνα διὰ Λατινικῶν δυνάμεων ἀποβάλῃ τὸν δημοπρόβλητον βασιλέα, στηριχθῇ δὲ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ἀλλ' οἱ Γραικοὶ πληροφορηθέντες ταῦτα ἐξεγείρονται, καὶ ὁ Μούρτζουφλος ῥίπτων πλέον τὸ προσωπεῖον

Λαλεῖ τιναῖς τοῦ συγγενεῖς, φίλους γὰρ καὶ
[γειτόνους

Τζαγδάρους καὶ λιμαντικούς. . .

καὶ διενεργεῖ εὐρεῖαν κατὰ τῶν αὐτοκρατόρων στάσιν, τὴν ὁποίαν σπεύδει πάλιν νὰ ἐξαγγεῖλῃ εἰς τὸν Ἀλέξιον· οὗτος δὲ περιδεὴς γενόμενος καὶ βλέπων τὸν λαὸν ἐρχόμενον πρὸς τὰ ἀνάκτορα, ἀνατίθησι τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Μούρτζουφλον καὶ περιβλήθεις ὑπ' αὐτοῦ ποδὴρῃ χιτῶνα ὁδηγεῖται εἰς τινὰ σκηνὴν, ὑποτονθορίζων τὸ τοῦ Δαυὶδ. «Ἐκρυψέ με ἐν σκηνῇ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου,» Ἐνῷ ὤφειλε μᾶλλον νὰ ἐθυμῆθῃ τὸ «Ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν καὶ ἐπὶ καρδίας δόλους διελογίζοντο». Ὁ Μούρτζουφλος βλέπων οὕτω πληρουμένους τοὺς σκοποὺς του, προσφέρει δις ἐν κύλικι φάρμακον εἰς τὸν Ἀλέξιον, ἀλλ' ἐπειδὴ, εἴτε διότι ὁ μείραξ ἦν τοῦ φαρμάκου νεανικώτερος, εἴτε διότι μετεχειρίζετο ἀντίδοτόν τι, ἀπέφυγε τὸν θάνατον, ὁ Μούρτζουφλος δ' ἀγχόνῃς τὸν ἐκπυρρίνιζι πρὸς τὸ τοῦ ἄδου πέταυρον, μετὰ βασιλείαν μνηῶν ἕξ καὶ ἡμερῶν ὀκτώ· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Ἰσαάκιος πληροφορηθεὶς τὸν οἰκτρὸν τοῦ υἱοῦ του θάνατον, καταληφθεὶς ὑπ' ἀσθενείας ἀπεβίωσε καὶ αὐτὸς μετὰ τινὰς ἡμέρας.

Τοιοιουτρόπως κατалаβὼν ὁ Μούρτζουφλος τὴν ἀρχὴν, ἀφοῦ ἀπηλλάχθη καὶ τοῦ ἐφημέρου αὐτοκράτορος Κανάβου, καὶ προβλέπων τὸν πρὸς τοὺς Λατίνους ἐπικείμενον κίνδυνον, ἤρξατο ὀχυρῶν τὴν πόλιν, ἀνυψώσας τὰ παράλια τῆς πόλεως τείχη, καὶ τὰς χερσαίας πύλας μὲ τειχίσματα ὀχυρώσας. Ὅτε δὲ πάλιν οἱ Λατῖνοι ἐπληροφορήθησαν τὸν οἰκτρὸν τοῦ Ἀλεξίου θάνατον, ὑπὸ τῷ σαύτης κατελήφθησαν ἀγανακτήσεως, ὥστε ἀπεφάσισαν νὰ καταπολεμήσωσι τοὺς Γραικοὺς, ἐπὶ

τῶν ὁποίων οὐδεμίαν τοῦ λοιποῦ ἐδύναντο πιστὴν νὰ ἔχωσι. Συνήλθον λοιπὸν εἰς συμβούλιον, καὶ ἐκεῖ κατὰ πρῶτον λόγος ἐγένετο περὶ ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως, ὑπεστήριζον δὲ τὴν ἰδέαν ταύτην οἱ κληρικοὶ ἰδίως, λέγοντες ὅτι ὁ πόλεμος οὗτός ἐστιν ἱερὸς καὶ ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν Βυζαντίῳ οὐδόλως ἡσύχαζον, τὸνναντίον ἀφοῦ ἐκ δευτέρου προσεπάθησαν εἰς μάτην ν' ἀποτεφρώσωσι δι' ὕγρου πυρὸς τὰς ἐχθρικὰς γαλέρας, κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τείχη αὐτῶν, ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἔβλεπον τὴν μόνην αὐτῶν σωτηρίαν.

Παρ' ἐχθρῶν τοιούτων οὐδένα βεβαίως οἱ σταυροφόροι κίνδυνον εἶχον· ἀλλ' ἤρξατο μαστίζων αὐτοὺς ἐχθρὸς ἐπικινδυνώδεστος, ἡ σπάνις τῶν τροφίμων· ἡναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ πέμψωσι τὸν Ἑρρίκον Χαῖνῳ μετ' ἀποσπάσματος στρατοῦ, ὅπως συλλέξῃ τροφάς· ἐκεῖνος δὲ προβάς μέχρι Φινουπόλεως, ἐλαφυραγώγησεν αὐτὴν καὶ πλείστα κατὰ τῶν κατοίκων αὐτῆς διεπράξατο. Ὁ Μούρτζουφλος πληροφορηθεὶς τὴν ἐκδρομὴν τοῦ Χαῖνῳ ταύτην καὶ ἀποφασίσας νὰ τὸν προσβάλῃ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ του, ἐξῆλθε μετὰ ἰσχυροῦ στρατοῦ καὶ κατέλαβε τὸν κόλπον, ἐν ᾧ τανῦν κεῖται ἡ κωμόπολις Βουγιούκδερε. Καὶ προσέβαλε μὲν ὄντως τοὺς σταυροφόρους, ἐπιστρέφοντας, ἀλλ' ἐκεῖνοι μηδὲν ὀφειλόμενοι παρητάχθησαν εἰς μάχην, καὶ οὐ μόνον ἀπέκρουσαν τοὺς Βυζαντινοὺς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν Μούρτζουφλον μικροῦ ἐδέησε νὰ αἰχμαλωτίσωσιν.

Ἐν τούτοις ὁ δόγης τῆς Ἑνετίας, θέλων ν' ἀποφύγῃ τὸν πόλεμον, προσεκάλεσεν εἰς συνέντευξιν τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις ἔσπευσεν ἐφιππος νὰ μεταβῇ εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Κοσμιδίου, ἔνθα ἀφίκετο καὶ ὁ Ἀνδρόλος μετὰ τριήρεως. Καὶ συγκάτενευσε μὲν ὁ Μούρτζουφλος ν' ἀποτίσῃ πρὸς τοὺς σταυροφόρους τὰ αἰτούμενα πεντήκοντα κεντηνάρια χρυσοῦ (48,000,000 φράγκων) ἤρνεϊτο ὅμως νὰ ὑποτάξῃ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν ὑπὸ τὸν πάπαν. Ἐνῷ δὲ οὕτως συνδιελέγοντο, αἰφνης ἐπιτίθενται ἐχθρικαὶ δυνάμεις κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ μόλις οὗτος ἐδυνήθη νὰ σωθῇ χάρις εἰς τὴν ταχύτητα τοῦ ἵππου του.

Οὕτως ἤρξαντο αἱ προετοιμασίαι τοῦ πολέμου, καὶ ὁ μὲν Μούρτζουφλος μετὰ στρατοῦ πολυαριθμοῦ ἐστρατοπέδευεν, ὅπου τανῦν κεῖται τὸ Φανάρι, οἱ δὲ Λατῖνοι ἐπιβιβάσθentes εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν τὸ ἑσπέρας τῆς 8 Ἀπριλίου 1204, ἡμέρας πέμπτης, ἤρξαντο τὴν ἐπιπύσαν προῶσαν

Περὶ βοδὸς δὲ ἀγοράν, ἤτοι πρὸς βοῦν τὸν τύπον,
ἔδοκει βλέπειν καὶ στρατὸν καὶ πλήθη πανοπλίας,
Περὶ τὸν ταῦρον δι' ἀνθρώπων καθήμενον κιτρά-
(χρουν

Συμπλαταγούντα χεῖράς τε καὶ σύνθηρον βοῶντα.

Καὶ τότε μὲν ἡ Κωνσταντινούπολις ἔπεσεν
ὑπὸ τοὺς Λατίνους, διότι κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν
Βυζαντινῶν ἱστοριογράφων πάντες, ἱερεῖς ὁμοῦ καὶ
λαὸς, ὡς ἵππος θρασυάχην τε καὶ δυσχάλινος, ἀ-
πέστησαν τοῦ Κυρίου· ἀλλ' ἕως πότε ἄρα ἡ ὀργὴ
αὐτοῦ θά κρατῇ αὐτὴν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἀλ-
λοτριῶν; Ἐλπίζωμεν ὅτι καθὼς ἡ ἄλωσις τῆς
Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοὺς Ἑσπερίους ἐπροσι-
μίαςε τὴν πτῶσιν ὁλόκληρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ,
τοιουτοτρόπως καὶ ἡ προσάρτησις τῆς Ἑπτανή-
σου εἰς τὴν Ἑλλάδα θέλει προσιμιάσει τὴν παλι-
νόρθωσιν σύμπαντος πάλιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ
ὅτι ἡ πατρὶς ἐν τῇ νέᾳ δυναστείᾳ ἀνευρήσει τὴν
ἀρχαίαν αὐτῆς εὐκλειαν. Ὅταν δ' εἰς τοὺς ὑψηρε-
φεῖς θόλους τῆς Ἁγίας Σοφίας ἀντηχήσῃ καὶ αὐ-
θις τὸ ἄσμα τῶν Χερουβεὶμ, τότε καὶ ἡ Χρυσάλ-
λις παραιτούσα τὸ αὐχηρὸν καὶ καίον ἔδαφος
τῆς Ἀττικῆς, θέλει πετάξει πρὸς τοὺς εὐανθεῖς
καὶ μυροδόλους λειμῶνας τοῦ Βοσπόρου, ὅπου ὁ
κονιορτὸς δὲν ἐπιπάσσει τοὺς ἀνθρώπους, οὐδ' ἡ
λειψυδρία μαστίζει τοὺς λάρυγγας αὐτῶν.

ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΥΒΕΤΩ.

Η ΟΓΛΩΗΚΟΝΤΙ ΤΡΙΑ ΜΑΥΣΩΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΣ ΤΑΦΟΣ.

Ἦρχε κατὰ τὰ 1795 ἐν τινὶ οἰκίᾳ εἰς τὴν
ὁδὸν Κανεδιέρην ἐν Μασσαλίᾳ Νορμανδὸς τις θυ-
ρωρὸς, βράπτης τὸ ἐπάγγελμα, ὅστις ἔψαλλεν ὅλην
τὴν ἡμέραν διορθῶν τὰς περισκελίδας τῶν πε-
λατῶν του, ἡ δὲ σύζυγός του ἐπώλει ὅπτα γεώ-
μηλα εἰς τοὺς γείτονας καταναλωτάς, τοὺς θεω-
ροῦντας τότε τὸν ἄρτον ὡς πολυτέλειαν μεγάλην.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων κατοίκων τῆς περὶ ἧς ὁ
λόγος οἰκίας καὶ τῶν συνήθων πελατῶν τοῦ συ-
ζυγικοῦ ζεύγους, διεκρίνετο οἰκογένεια Κορσικανὴ
πρὸ ὀλίγου μεταναστεύσασα ἐν Γαλλίᾳ, ἥτις ἐ-
ποριζέτο ἐκ τοῦ νορμανδικοῦ τούτου μαγειρείου
τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τῆς μασσαλιακῆς
κοινότητος χορηγουμένου ἀνεπαρκοῦς σιτηρεσίου.

Ματθίας ὁ θυρωρὸς καὶ ἡ ἀξιώτιμος αὐτοῦ
σύζυγος εἶχον ἀνοίξει πίστωσιν προθύμως εἰς τὴν
καλὴν ταύτην οἰκογένειαν, πεποιθότες εἰς τὴν
εὐλικρινῇ φυσιογνωμίαν τῆς μητρὸς καὶ εἰς τοὺς
λόγους τοῦ ὑστεροτόκου υἱοῦ, ὅστις ἦτον ἀξιω-
ματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ παρῆχε μεγάλας
ἐλπίδας προαγωγῆς.

Ὅσάκις ὁ δόκιμος οὗτος ἦρως ἤρχετο εἰς Μασ-
σαλίαν ἔλεγε πάντοτε εἰς τὸν γενναῖον προμη-
θευτὴν, γέννημα ὄντα τοῦ χωρίου Ἰθετώ·
— Μπάρμπα Ματθία, ἐὰν ποτὲ ἰσχύσω ἐν Γαλ-
λίᾳ, θὰ σὲ ἀναγορεύσω βασιλεῖα τοῦ Ἰθετώ.

— Καὶ ἐγὼ, ἀπεκρίνετο γελῶν ὁ βράπτης, σὰς
διορίζω ἀπὸ τοῦδε γενικὸν ἀρχηγὸν τῶν στρατευ-
μάτων μου.

— Εὐχαρίστως, ἔλεγεν ὁ ἀξιωματικὸς, δέχο-
μαι πρὸς τὸ παρὸν, ἐλπίζων ἀνώτερα.

— Μήπως ἐλπίζετε νὰ γίνητε γενικὸς ἀρχη-
γὸς τῶν στρατευμάτων τῆς Γαλλίας;

— Τίς οἶδε; τὴν βράδον τοῦ στρατάρχου τὴν
ἔχω εἰς τὸ θυλάκιόν μου.

— Διάβολε! Εἴσθε πολὺ φιλόδοξος, στρατηγέ
μου.

— Εἶμαι τῶντι ὀλίγον, τὸ ὁμολογῶ, ἡ δὲ ἱ-
μετέρα Μεγαλειότης;

— Ἐ, μὰ τὸν Θεόν, ἡ Μεγαλειότης μου εἶναι
ὀλιγαρκής, θὰ ἀρκεσθῇ εἰς μίαν καλύβην ἐν τῷ
χωρίῳ μου, εἰς ἓν καπηλεῖον καὶ εἰς ἓν μικρὸν
ἐμποροραπτικὸν κατάστημα.

— Δηλαδή ἐπιθυμεῖτε ἐν ἀχύρινον ἀνάκτορον; ..
Αὐτὰ εἶναι πράγματα εὐαπόκτητα, καὶ ὑπάρχο-
μαι ἀπὸ τοῦδε νὰ σὰς τὰ χορηγῶ.

— Σὰς εὐχομαι λοιπὸν καὶ ἐγὼ, στρατηγέ, νὰ
ἀποκτήσῃτε ἐν μαρμαρίνον.

Μία γραῖα μάγισσα ἀθιγγάνα, παρειαρισκομένη
κατὰ τύχην τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸ ἐργαστήριον
εἶπε, παρατηροῦσα προσεκτικῶς καὶ τοὺς δύο·

— Θὰ ἀποκτήσῃτε ἀνάκτορα καὶ οἱ δύο, Κύ-
ριοι, καὶ οἱ δύο θὰ γίνητε βασιλεῖς.

— Βασιλεῖς; .. ἀνέκραξεν ὁ μπάρμπα Ματθίας,
καὶ τίς ἐκ τῶν δύο θὰ γίνῃ ἰσχυρότερος;

— Σεῖς, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα, δεικνύουσα τὸν ὑ-
πολογαγόν.

— Εὐτυχέστερος δέ;

— Ἦμεῖς, προσέθηκε κυττάζουσα τὸν Ματ-
θίαν.

Ὁ θυρωρὸς ἀνεκάγχασεν εὐθύμως, ὁ ὑπολογα-
γὸς ὁμῶς δὲν ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐξῆλθε περίσκεπτος.
Τὴν ἐπαύριον ὁ ἀξιωματικὸς ἀπῆλθεν εἰς τὸν